

Käräjäoikeuden lautamiesten valinta 1.11.2025 alkavaksi toimikaudeksi

KH 26.05.2025 § 152

220/00.00.01/2025

Valmistelija	Kaupunginjohtaja Janne Teeriaho, janne.teeriaho(at)keuruu.fi, p. 040 652 7256
Päätös	Hyväksyttiin.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto 1) valitsee Keski-Suomen käräjäoikeuteen kaksi (2) lautamiestä valtuustokaudelle 2025-2029 siten, että uudet lautamiehet aloittavat tehtävässään 1.11.2025 ja 2) toteaa, että entiset lautamiehet jatkavat tehtävässään 31.10.2025 saakka.
Selostus	Kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet kunnanvaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi (Laki käräjäoikeuden lautamiehistä 2016 / 675 § 4). Valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa. Lain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjää, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö. Tuomioistuinviraston 25.5.2025 antaman päätöksen mukaan Keuruun kunnan alueelta valitaan kaksi (2) lautamiestä. Lautamiehiä ei voida pitää kunnallisina luottamusmiehinä, eikä valtion heille maksettavista palkkioista tule periä puolueveroa istuntopalkkiostaan. tehtävä on pikemminkin valtiollinen luottamustehtävä, jonka hoitamisesta maksettavat kustannukset (istuntopalkkio, ansionmenetyskorvaus ja matkakustannukset) suoritetaan valtion varoista. Lautamiehen tehtävä edellyttää varautumista tuomioistuinten koko päivän kestäviin istuntoihin ja laajoissa rikosasioissa läsnäoloa useampana päivänä peräkkäin. Lautamiehille ei ole asetettu erityisiä kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia, mutta oikeusministeriön näkemyksen mukaan valittavien lautamiesten kielitaitoon tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Lautamiehen on ennen tehtävään ryhtymistä sekä tehtävän kestäessä annettava käräjäoikeudelle tuomioistuinlain 2016 / 673 11 luvun 12 §:ssä tarkoitettu sidonnaisuusilmoitus.

Käräjäoikeuksien ja kunnanhallitusten tulisi pyrkiä sopimaan ajankohta, josta lukien uudet lautamiehet aloittavat toimintansa ja nykyisten toimikausi päättyy. Tämä on tärkeää muun muassa käräjäoikeuksien istuntokokoonpanojen määrittämiseksi.

Keski-Suomen käräjäoikeus pyytää 21.5.2025 päivätyssä kirjeessään kuntia tekemään lautamiesvalinnat siten, että uudet lautamiehet astuvat tehtäväänsä 1.11.2025 alkaen ja entiset lautamiehet jatkavat lokakuun loppuun saakka.